

כַּבִּיצָה

מושג בסיס
שיעורים
ומידות
בהלכה

מִדַּת נֶפֶח: שְׁעוֹר
'כַּבִּיצָה' עַל פִּי הַהֲלָכָה
הוא 57.6 סמ"ק
(סנטימטר מעקב).

חֲצִיצָה

מושג בסיס
מושגים
שונים

הַפְּרָדָה. יֵשׁ הֶלְכוֹת הַדּוֹרְשׁוֹת מִגָּע
יָשִׁיר בֵּין גּוֹף הָאָדָם לְחֶפֶץ מְסֻסִּים,
כְּגוֹן בְּמַצּוֹת נְטִילַת יָדַיִם הַמַּיִם
צְרִיכִים לְגַעַת בְּיָדַיִם מִמֶּשׁ.
בְּהֶלְכוֹת אֵלּוּ יֵשׁ לְהַזְהִיר מִדְּבָרִים
הַנִּחְשָׁבִים 'חֲצִיצָה' – כְּלוּמָר,
שֶׁמִּפְרִידִים בֵּין גּוֹף הָאָדָם לְבֵין
הַחֶפֶץ, לְמַשָּׁל, לְכֻלּוֹ בְּיָדַיִם.

דברי סופרים

מושג בסיס
מעמד
המצווה

מצוות ותקנות
שאתקנו

חכמים (דרבנן).

לדגמה: נטילת ידים

שעת הדחק

מושג בסיס
נסיבות בקיום
המצווה

זמן שקנשה מאד לקיים את
ההלכה פתקונה ולכן יש תקנות
מיוחדות מחו"ל.

לדגמה: אם אין מים לנטילת
ידים במקום קרוב, מתירים,
בדיעבד' לאכל את הלחם
בשהוא במפית וכד'.

נטילת ידיים לסעודה

מושג תוכן
סעודה

הידיים עסקניות ונוגעות במקומות מטונפים. אכילת תרומה בידיים שאינן טהורות פוסלת אותה, ולכן חז"ל תיקנו בזמן המקדש, שיש ליטול ידיים לפני כל סעודה שיש בה לחם, כדי שלא יבואו לאכול תרומה בידיים שאינן טהורות. הנטילה נעשית על ידי עירוי מים על הידיים באמצעות נטילה. תקנה זו קימת גם היום כדי שנתרגל לאכול בטהרה - בזמן שבית המקדש ייבנה.

מאכל שטיבולו במשקה

מושג תוכן
סעודה

מאכל שנשפך עליו אחד משבעה משקים - יין, דבש, שמן זית, חלב, טל, דם, מים - והוא עדיין לח או רטוב. לפני אכילת מאכל כזה (למשל: תפוח שנשטף במים והוא עדיין רטוב) צריך ליטול ידיים בלי לברך על נטילת ידיים.

נטלה

מושג תוכן
סעודה

על פי ההלכה, כדי שנטילת ידיים לסעודה תהיה כשרה יש צורך בנטילה דווקא מכלי ובכוח גברא. לרוב, הנטלה היא מעין כוס גדולה בעלת שתי ידיעות. יש תנאים הלכתיים לכשרות הנטלה.

כח גברא

מושג תוכן
סעודה

פעולה הנעשית מכוחו של האדם [גברא = אדם]. בנטילת ידיים בבוקר ובנטילת ידיים לאכילת לחם - צריך שהנטילה תיעשה על ידי פעולה שבה האדם שופך את המים על הידיים, ואי אפשר ליטול במים הנשפכים מאליהם למשל מצינור שמקלח מים.